

Collegium Universi Juris Canonici

Engel, Ludwig

Salisburgi, 1693

15. De Sacra Unctione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61596](#)

ficii, idèque non tam ex pena, quām ex
defectu iusti tituli videtur talis Cononicus
privari fructibus.

Alii è contra sentiunt, peccatum quidem
mortale tali casu committi, sed non esse ob-
ligationem restituendi, secundum recep-
tum Juristarum axioma, quod lex penalis
non extendatur ultra casus expressos.
Utramque sententiam distinctionis fere
conciliat Barb. d. c. 16. n. 22, ut prior pro-
cedat, si quis ab initio positivam & fraudu-
lentam intentionem habeat, vel habuerit
non suscipiendi Ordines, sed perceptis fru-
ctibus post aliquod tempus à Canonicatu
recedendi. Facit textus in d. c. commissa,
ibi: *cum eos recepis fraudulentem.* Altera
verò sententia obtineat, si quis non ha-
buerit simpliciter intentionem non suscipi-
endi, sed tantum differendū usquedum per
superiorem cogeretur.

38 Denique in *sæpe dicto cap. 12.* Trident.
hortatur S. Synodus, ut in Provinciis, ubi
id commode fieri potest, dignitates omnes,
vel saltem dimidia pars Canonicatum in
Cathedralibus, & Collegiatis insignibus
conferantur tantum Magistris & Doctori-
bus, aut etiam Licentiatis in Theologia,
vel jure Canonico.

TITULUS XV. De Sacra Unctione.

SUMMARIA.

1. Unctio sacra quando adhibeatur, & de antiquissima
ejus traditione.
2. Oleum simplex & Chryisma cur ab Ecclesia confe-
crentur?
3. Unctio Sacerdotum non est de substantia Or-
dinis.
4. Unctio Imperatoris & Regum hodie sit in brachio.
5. Imperium Romanum quomodo ad Germanos
translatum?
6. De Electione Imperatoris.

Q uia Presbyteri in sua Ordinatione
Chrysmate unguntur, propterea in
tractatu de Ordinibus inter omnesetur
hic tit. in quo de diversis sacris unctionibus
in Ecclesia Catholica fieri solitis tractatur.

Impenduntur hujusmodi unctiones in
Baptismo, Confirmatione, Consecratione
Episcopi, Ordinatione Sacerdotum, in ex-
coronatione Imperatoris, & Regum, in ex-
trema unctione, consecrationibus Ecclesiarum,
Altarium, & vasorum sacrorum.
De singulis his unctionibus licet textus a-
pertos sacra Scriptura non habeamus, an-
tiquissima tamen, & ab Apostolis continua-
ta ejus rei Ecclesia Catholica est traditio,
ut dubitate fas non sit, quin ex instituto
Christi, vel ex instinctu Spiritus Sancti per
Apostolos in Ecclesiam introductæ sint;
non enim omnia, que fecit Christus, scripta
sunt in libro Evangeliorum, teste Joanne
Evangel. c. ultim. v. 25. quemadmodum
& plures alios fidei articulos, in & ipsam
sacram Scripturam, quod talis sit, ex traditione
& autoritate Ecclesie magna ex parte
probare debemus, ut supra in Tit. 4. de
Conscientudine: in princ. diximus. Sanè
oleum sacrum fuisse in Ecclesia tempore Apo-
stolorum, probatur luculentur ex Epilo-
ga S. Jacobi c. 5. v. 14. ibi: *Infirmatur quis
ex vobis inducat Presbyteros Ecclesie, &
orient super eum, ungentes eum oleo in
nomine Domini &c.*

Consecratur autem per Ecclesiam in pri-
mis Oleum Olivarum simplex, quod ole-
um Catechumenorum, & infirmorum
appellatur, quia per id baptizandi, & in-
firmi agonizantes unguntur. Deinde con-
ficitur *Chrysmæ ex oleo, & balsamo,* quod
etiam adhibetur in Baptismo, Confirmati-
one, Consecratione Episcopi, Ecclesie,
Altarium. Habent ista unctionum ma-
teria suas mysticas significaciones, nam
per

per oleum nitor bonæ conscientiæ significatur, juxta illud Evangelii: *prudentes Virgines acceperunt oleum cum lampadi- bus.* Item & promptitudo ad pugnandum pro fide Catholica, & contra inimicos invisibles, prout olim ad luctam inueniatur Athleta: per balsamum verò odor bonæ famæ intelligitur, secundum illud Apolitoli. *Christi bonus odor sumus.* & Eccl. 24. v. 20. *Sicut balsamum aroma- tizans odorem dedi &c.*

Solenmitates porrò & modos unctionum ex Pontificali & Pastorali libro defumere oportet; & mysticam rationem ac internam, & Spirituales unctionum operatio- nes diserte describit Pontifex in c. unco- hoo tit. Omnis alius unctionibus ad alios titulos pertinentibus, hic de unctione Sa- cendoura, ac Imperatoris, & Regum bre- viter aliquid dicimus.

- 3 Ad unctionem Sacerdotum in manibus eorum per Episcopum fieri solitam, sci- endum est, non esse de substantia Sacra- menti Ordinis Sacerdotalis, sed esse tan- tum de necessitate præcepti, & Ecclesiæ Cæromoniæ: potestatem autem Sacer- dotalem per aliam materiam & formam conferre mirum potestatem conferandi per traditionem talis cum pane, & illa verba: *Accipite potestatem efferendi Sacri- ficium Dei;* & potestatem remitteri peccata, per impositionem manuum cum il- lis verbis: *Accipe Spiritum Sanctum,* quorum remseris peccata &c. quare si congereret, per infirmitatem ordinati, vel ordinantis impediri unctionem, non propter tota ordinatio nulla, & reite- randa esset, sed illa tantum Cæromonia un- cionis supplenda foret, ut in titulo se- quenti explicabimus.
- 4 Circa unctionem Imperatoris & Regum (propter quam Imperator *Sacratissimus*

dicitur) notandum est in primis, in Ve- teri quidem Testamento Reges unctos fuil- se in capite, hodie vero post Adventum Christi, qui Caput est Ecclesiæ, cuiusque personam Pontifices repræsentant, tantum Pontifices & Episcopos ungí *in capite*, Principis autem unctionem *ad brachium* esse translatam, per *brachium* enim Prin- cipatus, & Regimen congruè denotatur, prout Samuel poni fecit armum in convivio ante Saul, quem unxit in Regum, i. *Regum.*

9. Ungitur autem Imperator à Pontifice, vel cui is commiserit. c. *venerabilem.* 34. de *Elect.* Reges verò à suis Metropolitanis. Sicut refert Holtiensis in *Summa.* hoc tit. n. 8. quod olim Reges Germania unxerit Archiepiscopus Coloniensis, Reges An- glia Cantuariensis.

Sciendum quoque ex d. c. *venerabi- lem.* quod Imperium Rom. per Leonem III. sumnum Pontificem à Græcis ad Germa- nos in Personam Caroli Magni translatum fuerit: nam quia tunc temporis Græci Im- peratores Ecclesiam Romanam in Occiden- te à Longobardis, aliisque hostibus infesta- tam partum noa potuerunt, partim Hæ- retici noluerunt defendere, necesse fuit alium Ecclesiæ defensorem, & patronum inqui- rere, quam defensionem victoriosè præ- stit Carolus Magnus, origine & san- guine Francus, propè Moguntiam natus, ideoque Romæ à Leone III. in die Na- talis Domini Anno Christi DCCC. Im- perator declaratus, salutatus, & co- ronatus est. Annal. Eccle. Cæf. Baron. anno Christi 800. Gloss. in d. cap. *venerabilem* Bellarm. de *Translat.* Imp. lib. 1. Quod autem summus Pontifex habeat jus in mundo supra Im- peratorem, & sit *constitutus super gen- tes, & regna, ut evelint, & dissipet, & ad- ducet, & plantet, quatenus agitur de salute*

an-

animarum & recta Ecclesiæ gubernatione, in Titulo de Majoritate & Obedientia traditur. Hinc etiam est, quod *Sacrum Imperium Romanum* dicatur, non solum quod per successionem à Romanis Imperatoribus Julio Augusto, & ceteris acceptum sit, sed etiam quod Imperator speciali obligatione, & juramento Ecclesiæ Romanae Advocatus & Patronus habeatur, *Clem. Roman. de Jurejurando. d. c. venerabili* tem. Eoque sensu in c. in die 15. de *Consecratione. dist. 5.* & in *Gloss. in d. c. ve-* nerabilem. in V. translit. Teutonici dicuntur habere *Regimen Ecclesiæ Romanae*, scilicet in temporalibus.

6. Præterea summus Pontifex jus eligendi Romanorum Regem & Imperatorem (qui fit unus ex Germanorum gente, & familia, neque Hereticus, aut excommunicatus, vel alias ad regendum inhabilis, Text. & Abb. in *sepo d. c. venerabilem*) Principibus Germaniæ concessit, fuitque hoc jus Elec^tionis ab initio penes omnes Principes, deinde successu temporum ob difficultatem conventionis ex Principum consensu ad VII, Electores restrictum est. Videatur Baron. in *Annal. Ecclesiast. Anno Christi 996.* sibi vero Pontifex examen, confirmationem, coronationem, & unctionem Electi Imperatoris reservavit: item etiam, ut si Electio de duobus in discordia contigerit, & Electores admoniti præfixo termino non converint, item dirimere, & alterutri Electo favere possit. Non tamen videtur ob Elec^tionem indigni, v. g. excommunicati, aut alias inhabilis jus eligendi pro ea vice amissum, & ad Papam pertinere, sicut in Elec^tione Praelatorum Ecclesiasticorum: nam hoc in Elec^tione Imperatoris non reperitur statutum, nec in pœnalibus debet fieri extensio, nisi Electores moniti nollent aut diu differrent alium eligere. Plura in hac ma-

teria ex jure publico, & Aurea Bulla Caroli IV. defumenda sunt.

TITULUS XVI.

De Sacramentis non iterandis.

SUMMARIÆ.

1. Quæ Sacra^menta nequeant iterari?
2. Character quid?
3. Irregularitas quæ contrahitur ex rebaptizatiōne, & ceteris ex iterata Confirmatione?
4. Chrysma an sit de substantia Confirmationis?
5. Si in Confirmatione pro Chrysmate oculum fuerit abditum, qualiter debet hic defectus suppliri?
6. Manuū impositio in ordinatione Presbiteris omis-
sa, qualiter supplenda?
7. Conciliatio c. i. h. t. cum c. Subdiaconus dist. 23.

Tria sunt ex Sacramentis, quæ Char-
acterem invisibilera in anima suscipi-
entis imprimit, nimirum Baptis-
mus, Confirmatio, & Ordo, ac propterea
sine sacrilegio reiterari non possunt. Trid.
Sess. 7. Can. 9. Quod si vero in eorum col-
latione aliqua ceremonia, que non est de
substantiis, omissa sit, illa proximo tem-
pore supplenda erit.

Est autem Character, quem dicta Sacra-
menta imprimit, signum spirituale, &
indeleibile animæ impressum, quo suscipi-
ens Christo duci Præsipi, summique Sa-
cerdoti unitur, & in illius servum, Mi-
litem, Ministrum ad divinum cultum
deputatur, & consignatur: Baptismo
namque confignatur in servum Christi, &
domesticum Dei: Confirmatione in mil-
item, ad confirmandum, tuendamque illius
fidem: Ordine deputatur in dispensatorem
mysteriorum Dei; cuius rei testimonium
habemus apud Apostolum 2. ad Corinth.
1. v. 22. ibi: *Qui unxit nos Deus, & sig-*
607